

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor-
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A borvám klauzula.

— szept. 3.

A Hegyalja egyik hatalmas
fészke felől, Mád város kék ege
fölé, a füstgomolyos tűzoszlopok
nyomán éppen most száll fölfelé,
szegény, kiszáradt ajkáról a se-
gélyezést könyörgők kétségbeesett
imája. Derék Mád város szegé-
nyeinek porrá hamvadt nyomoru-
sága mintha metaforikus szimbolu-
mává alakult volna a Hegyalja
mai gazdasági állapotának. Egy
tejjel és mézzel folyó modern Ká-
naán. Egy szerencsétlen európai
gazdasági depresszió közepette egy
nagy földdarab, amelynek nedűjé-
ből kincsek folynak át a termelők
kanyargós hajlásu óriási pincéibe.
De amely kincsek értéktelenül he-
vernek és kétségbe ejtik a befek-
tett tőke jogos reménykedőit. És
mindez azért, mert az olasz bor-
özöne lehetetlenné teszi e tiszta
borok reális értékesítését.

Nos hogy ez özön elé gát
vetessék és hogy a mi boraink-
nak kereskedelmi egzisztenciát te-
remtsünk, hogy azoknak régi jó
és azóta meggyanusított hírét visz-
szahódítsuk teljes halalmával in-
dult meg a közvélemény szava.

Emlékszünk még arra a hatal-
mas arányú küldöttségre, amelyet
Andrássy Sándor gróf a Zemplén-
vármegyei Gazdasági Egyesület
agilis elnöke vezetett a kormány
elő, emlékszünk arra a nyílt, fér-
fi és határozott fellépésre, amely-
lyel kérte a borvám klauzula mai
állapotának megszüntetését és
élénken él még szemünk előtt az
az ijesztő kép, amelylyel Andrássy
a mai helyzet tarthatatlanságát a
pőrére vetkőztetett meztelenségben
feltárta. Nem csinított, nem ta-
kargatott semmit. Az ő nyílt egyé-
niségének és hazafias meggyőző-
desének őszinte sugallatával vázolta
a tarthatatlan helyzet nyomán ki-
fejlődhető jövő képét.

Dókus Ernő képviselői beszá-
molója a leghatározottabb egye-
nességgel csatlakozott e kérdésben
a Hegyalja védelmére, nemkülöm-
ben a Bernáth Béláé is.

Ott volt a nagy küldöttséggel
a kormány színe előtt a Hegyalja
társadalmának óriási nagy kép-
viselete. A közvéleménynek ily ha-
talmos megnyilatkozása előtt, az
Andrássy előterjesztésére a leg-
őszintébb nyíltsággal, félremagya-
rázhatatlan határozottsággal jelen-
tette ki Széll Kálmán, hogy ő tel-
jes mivoltában átérzi a Hegyalja
helyzetét és megnyugtatta őket
azzal, hogy az olasz borvámklauzula
nem fog fennmaradni.

Ehhez a kijelentéshez kétség
nem férhet. Az aggódo Hegyalja

nagy örömmel vette. És mennyire
megnyugtatólag hatott, amint ne-
hány nappal ezután a képviselő-
ház plénuma előtt is ugyanily
értelemben nyilatkozott a minisz-
terelnök.

Megirtuk azonban annak ide-
jén, hogy az olasz sajtó — amint
ez a fiumei lapok nyomán hozzánk
szivárgott — nem nagy gaudium-
mal fogadta ezt a kijelentést. —
Megdöböntek a közvéleménynek
oly megnyilatkozásától, melynek
élén a külföldi diplomácia előtt is oly
intenzív fényben ragyogó Andrássy
név állott. A szövetséges állam bor-
termelői nekimentek félelmükben a
külügyminiszterüknek. No de na-
gyobb baj nem esett rajt. Elült
az egész áramlat. Széll Kálmán
pedig végezte tovább kitartó, szí-
vós erővel a magyar érdekek vé-
delmét.

Ösmeretes azonban, mily akna-
munkát folytat ellene az osztrák
sajtó részéről, hogy ezt az érde-
ket ne védelmezhesse akadályok
és kellemetlenségek nélkül. Ez
aknamunkát során először egy
bécsi lapban pattant ki a hír, hogy
a borvámklauzula marad a régi és
csak az eddigi importnál kisebb
arányban kontingentálják az olasz bor-
rok magyar egzisztenciáját. Ezt a
taktikus bécsi hírt szárnyára vette
a magyar betű is. És jogosan és
indokoltan megdöböntünk miatta.

A kormány azonban az osztrák
taktikák labirintusát nem győzte
dementikkel ellenőrizni, de külöm-
ben is a miniszterelnöknek kétsé-
get nem tűrő, határozott kijelen-
tése ezt fölőlegessé tették.

Most azonban, hogy Vasárna-
pon megindult e hírrel szemben
a sátoraljai mozgalom, le-
hullt a lepel annak célatosságáról.
A Bud. Tud. a kormány félhiva-
talosa fényt vetit a kulisszák mögé,
amelyet a kiegyezési tárgyalások
során megösmertünk ugyan, de még
sem tudtuk és nem láttuk, hogy
ez a hiesztelés valótlán, hogy ko-
holmány. Jól esik tudni, hogy e
megnyugtató kijelentés megtételére
a sátoraljai helyi szőlőbirtokosok
derék akciója alkalmat adott. Ez
egyelőre, mint megnyugtató annál
inkább is értékes, mert ebből is-
mételten Széll Kálmán ama ére-
lyes védelmét látjuk, amelyet a
Hegyalja érdekében, a Hegyalja
színe előtt megígért. Most a fél-
hivatalosa nyomán ezt újból meg-
pecsételte és nem lehet ilyképp
kétség az iránt, hogy ezt az igére-
tet állja — és azt a lehetőség
szerint rövidesen tettel fogja iga-
zolni.

A Bud. Tud. említett közlése
ez ügyben a következő:

A kiegyezési kérdésekben a
magyar kormány mindig azt az ál-
láspontot foglalta el, hogy ezekről a
kérdésekről, a melyekre vonatkozó-
lag a tárgyalások még be nem fe-
jeztettek, semmiféle jelentéseket nem
ad ki, mert ez a tárgyalások mené-
tét csak zavarhatná. A kormány
mindig azon a nézeten volt, hogy
ezt az ügyet, a míg készen nincs, a
nyilvánosság elé bocsátani nem le-
het; a tárgyalások befejeztével a
kész törvényjavaslatok ugyanis a parla-
ment elé kerülnek. Ugyanebből az
okból a kormány nem tartotta szük-
ségesnek a lépten-nyomon felmerülő
ferde és hamis híreket megcáfolni
és minden alaptalan kombinációra
a koholmány bélyegét rásütni, meg-
lévén győződve arról, hogy mind-
ezen találgatások, a melyekkel a
tárgyalásokat avatatlan részről kísé-
rik, ugyanis maguktól összedőlnek
majd.

Egyebek közt már régen bevég-
zett ténynek állították oda, hogy a
kiegyezés már kész, holott az e
felett való tárgyalások heteken át
azóta is tartattak, a nélkül, hogy
ma még befejezve lennének; úgy-
szintén már hetek óta tudni vélik
néhány lapok azt, hogy az olasz
borvámklauzula tekintetében mi a
megállapodás. A legbiztosabb forrás-
ból merítve, kijelenthetjük, hogy
ilyen megállapodás egyáltalán még
nem létezik, miért is egyik-másik lap-
nak az állítólagos megállapodáshoz
fűzött kommentárjai és az ezekre épí-
tett okoskodások és fenyegetőzések
teljesen tárgytalanok. Eddigél csak
az bizonyos, hogy az olasz borvám-
klauzula nem fog fennmaradni.

Eddig a félhivatalos.

Egyébként is az ellenzéki sajtó
egyik legtekintélyesebb organuma
az Egyetértés tegnap a Bud. Tud.-
nak ezt a közlését a következő-
képpen kommentálja:

Nincs borvám klauzula.

A közvéleménynek hatalmas meg-
nyilatkozása és az a nagy mozgalom,
mely tomboló viharként keletkezett
az egész országban, elsősorban a legna-
gyobb akadályok egyikét, melyek a
milliókra rugó áldozatok árán rekon-
struált bortermelésünk egészséges fej-
lődésének útját állják. Az olasz bor-
klauzula, a most érvényben levő olasz
kereskedelmi szerződésünk ezen elemi
esapással felérő szerencsétlen függé-
léke, ha a félhivatalos hirasnak hi-
hetünk: volt — nincs!

A silány olasz borok, melyek e
záradék értelmében majdnem vám-
mentesen árasztották el az országot,
— nemcsak hogy a magyar borok
árát annyira lenyomták, hogy a ma-
gyar gazda a szőlője felújítására köl-
tött összegeknek és fáradságának jó-
formán semmi hasznát sem láthatta,
hanem a mellett a magyar bornak a
hitélt is nagy mértékben veszélyez-
tették és rontották, mert rendszeren a
magyar bor cégére alatt kerültek és
kerülnek még most is forgalomba.
Nem csoda tehát, hogy a hazai bor-
termelők amint a kereskedelmi szer-
ződések megújításának kérdése felme-
rült, azonnal megmozdultak s a leg-
erélyesebb akciót fejtették ki, hogy a
kormányt a kínálkozó alkalom meg-
ragadására s bortermelésünk ezen, a
filoxeravészszel majdnem egyenlő ve-

szedelmének megszüntetésére bírják.
A közvélemény ebben a kérdésben
oly elementáris erővel nyilatkozott
meg, hogy a kormánynak meg kel-
lett az országos nyomás alatt hajolni
s a miniszterelnök kénytelen volt a
közvélemény megnyugtatóására a kép-
viselőházban kijelenteni, hogy az olasz
borvámklauzula fenntartani nem
lehet.

Erthető örömmel fogadták a mi-
niszterelnök e kijelentését nemcsak
a magyar, hanem az osztrák termelők
is, akik ebben a kérdésben teljesen
szolidarisan jártak el a magyar ter-
melőkkel. De nem úgy az olaszok.
Alig vitte el nekik a táviró a magyar
miniszterelnök e nyilatkozatát, azon-
nal megindították a legnagyobb ellen-
mozgalmat a klauzula fenntartása érde-
kében, az ügyet csakhamar az olasz
kereskedelmi kamarák is magukévé
tették s felhívták az olasz kormányt,
hogy az Ausztria-Magyarországgal kö-
tendő kereskedelmi szerződéseknek ok-
vetetlenül ragaszkodjék a borvám-
klauzulához. Annyira mentek, hogy midőn
Prinetti olasz külügyminiszter a sze-
nátusban csak célzott arra, hogy az
olasz bortermelőknek számolniuk kell
a borvámklauzula megszüntetésének eshe-
tőségével, ez a kijelentése annyira
meglepte az olasz politikai köröket és
főképp az északolaszországi szenátoro-
kat és képviselőket, hogy emiatt le-
mondását követelték, azt mondván,
hogy nem képes az olasz érdekeket
megvédeni.

A nagy vihar azonban szerencsé-
sen elvonult Prinetti feje fölött s az
olaszok most már szelidebb hurokat
kezdtek pengetni s a klauzulának
olyan módosításával is beérnek, hogy
évenként legalább bizonyos mennyi-
ségű bor bocsáttassék be Magyaror-
szágba és Ausztriába a mostani rend-
kívül alacsony vámtétel mellett. A
magyar termelők azonban ez ellen is
a leghatározottabban állást foglalnak
s különösen a Tokaj-Hegyalja szőlő-
gazdáit valósággal lesújtotta az a hír,
hogy a magyar kormány esetleg be-
lemegy a klauzulának ilyen módosi-
tott alakban való meghosszabbításába.
E hó 8-án monstre-gyűlést is fognak
tartani Sátoraljai helyen, hogy ére-
lyesen tiltakozzanak a klauzula bár-
mily megkombinálása ellen.

Ha a dolog úgy áll, ahogy a
félhivatalos Bud. Tud. ma jelenti,
ugy ez a gyűlés tárgyalatanná válnék
s volna legalább egy dolog, amely-
ben Széll Kálmán a magyar érdeket
diadalra tudta juttatni.

Ennyit ír az ellenzéki sajtó a
borvámklauzulának reánk hegyaljaiakra
vonatkozó részéről. Világos tehát,
hogy reményvesztetlen nem állunk.
A bortermelőink akciója és Széll
Kálmán erélye e küzdelemben a
legmelegebb rokonszenvre talál —
országszerte. A mi vidékünk ér-
deke így lett országos érdekké.
Ez az erős nyomás majd újra fel-
lendítheti — a régi Hegyalja dicső-
ségét és boldogulását.

— szept. 4.

A mádi tüzkárosultak felségélye-
zésére, amint erre részletesebb tudó-
sításunkban is felhívjuk a közönség
figyelmét, a belügyminiszter, Hadik

Béla gróf főispán közbenjárására, 1500 koronát utalványozott.

Kossuth ünnep Monokon. Kossuth Lajos születési helyén Monokon, szintén készülnek a százados emlékünnepegy megemlékezésére. Ott, ahol dícső emlékü hazánkfia először látta meg a napvilágot, onnan is fény árad majd az emlékezés országzserte lángoló oltára felé. A község képviselő-testülete díszközgyűlést tart s az ünnepi beszéd megtartására Kovács Gábor dr. ügyvédet kérte fel.

Segítség.

— szept. 3.

Ez a kiáltás hangzik szerte a megyében a föld poráig elpusztult mádi szegények ajakáról. És egy pillanatra sem kételkedünk abban, hogy ez a kiáltás rövidesen jelzővává fog válni szerte a megyében, hogy a mádi tüzkárosultakon gyűjtésekkel, adományokkal és jótékonyosságra hajló minden leleményességgel segítsünk.

Erőssé teszi ezt a meggyőződésünket az a sivár kép, amely az alábbi tudósításokból Mád város legszegényebb lakosainak szivettépően szomorú helyzetéről élénkbe tárul.

Lapunk kiadóhivatala szívesen közvetíti a gyűjtést, amelyet beküldés után azonnal hirlapilag nyugtázunk és rendeltetése helyére juttatjuk.

A tudósítások megírják, hogy a segély akció Mádön már megindult. De ez vajmi kevés lehet e keserű nyomor enyhítésére. Ha Eperjes, Toroczkó tüzvésze nyomán egy egész ország mozdult meg és a leégették segítségkiáltása egybeolvadt a jótékony visszhang segélynyújtásával, akkor a mádi veszedelem nyomán meg kell mozdulnia első sorban is Zemplénum megye társadalmának.

Nyújtson ehhez példát az az államsegély, amely ezt az akciót megindította. Amint ugyanis egy távirat értesít bennünket: *a belügyminiszter Hadik Béla gróf főispánunk közbenjárására 1500 korona segélyt küldött a mádi tüzkárosultak felségélyezésére.*

A veszedelemről szóló hozzánk beküldött általános tudósításunkat itt közöljük, ezután pedig egy expressz tudósításunk részletesebben is megírja a mádiak szomorú veszedelmét.

Az általános tudósítás a következő:

Nagy tüzvész Mádön.

Vasárnap, augusztus hó 31-én délután 1 órakor rémült jajveszékés, harangkongatás és hangos kürt-szó riasztotta fel Mád város lakosságát. Ijedten futottak az emberek az utcákon és rémülve látták, hogy a város felső része egy lángtengerbe borult.

Az arcokra kiült a kétségbeesés, mert mindjárt tisztában lehetett mindenki a helyzet rendkívüli keményességével, aggasztó voltával, miután az akkor dühöngött szél mellett lehetetlen volt a mentésre még csak gondolni is.

Csak kevés időbe telt, csak egy-néhány pere műve volt és egy egész városrész, egész utcasorok állott lángban.

Borzalmas, szivettépő látványt nyújtott, hogy alig gyult ki egy ház, már egy-néhány pere múlva egy egész sor épületet, egész utcákat nyaldosott végig a semmit sem kimélő, romboló elem.

Az épületek fölött összeapott, összeülekezett a láng, hogy így egy-sülve elpusztítson, megsemmisítsen, elhamvaszson mindent, amit utjában ér.

A lakosok mindent odahagyva, csak pusztá életük megmentésére gondolhattak.

Egyébnek megmentéséről szó sem lehetett. Akadt ugyan egy-néhány elszánt ember, kik életük kockázatásával legalább véres veritékkel szerzett életnemüket akarták megmenteni, de ezek a vakmerőségükért majdnem életükkel fizettek, mert a nagy hőség és a nagy füst elnyomta őket és ezer szerencse, egy nagynehezen, félig holt állapotban lehetett őket kimenteni.

Midőn a leirhatatlan pusztítás körülbelül 70 ház és mellépépületeinek leégése után a szél kissé leült és még a rendkívüli nagy csapás nyomásztó hatása alatt állott mindenki, ujjlag tűzilárma keletkezett és az eddigi szerencsétlenség színhelyének éppen ellenkező irányában — a város alvégén, mely az előbbtől legalább is 4—500 méternyire fekszik — gyult ki egy ház és alig egy negyed óra alatt ott is vagy 36 ház borult lángba.

A szomszédvárosok Szerencs és Tállya derék tüzoltóságai a szomorú hír vétele után azonnal segítségünkre siettek, de segítséget ők is már csak később, a szél csillapultával nyújthattak, de akkor dícséretes munkát végezve, — derekasan megfeleltek emberszerető feladatuknak. Hálás köszönetünk segítségükért, de adja az Isten, hogy soha se szoruljanak vi-szonzásunkra.

Valóban leirhatatlan az a kétségbeesés, az a nyomor, amit a tűz pusztítása itten okozott. A legszánalmasabb a dologban pedig éppen azon sajnos körülmény, hogy a csapás, a pusztítás a nép legszegényebb részét érte.

Azokat, akik véres veritékkel, fáradságos, nehéz munkával, többnyire mint kepekék szereztek be rendszerint egy évre szolgáló életnemüket, vagy egy kis takarmányra tettek szert és helyezték padjaikra. Már pedig bizony sajnos, ugy az életnemű, mint a takarmány legnagyobb része a bős elem martalékává lett.

Az olyan szegény ember pedig, ki keresményéből családjával csak napról-napra: él — az nem is igen gondol, de nem is igen jut neki annak a biztosítására is és örül, ha csak házikóját valamiképpen biztosíthatja.

A mostoha sors által oly gyakran sujtott és oly sokat látogatott szegény városunkban sajnos ismét tábort ütött az inség, a nyomor.

Földhöz ragadt szegény emberek hajléktalanokká lettek, oda veszett, a lángok martalékává lett még azon kis szegénységük is, amit oly fáradságos, keserves munkával kerestek, hangya-szorgalommal összegyűjtöttek.

Elszorul, megesik az ember szíve, ha látja a nagy szükségét, ha tudja és arra gondol, hogy bizony sok és pedig számos tagu család van, kiknek gyermekei majd hiába kérnek, hiába esznek egy karéj kenyérért.

E felette szomorú körülmény tudatában egy-néhány itteni lelkes polgár a nyomor pillanatnyi enyhítése céljából rögtön megindította a gyűjtést és már másnap reggel a károsultak között kenyeret és szalonnát osztatott ki.

Mi itt a magunk részéről bizonyára nem fogjuk elmulasztani a nyomor enyhítésére mindazt elkövetni, ami kötelességünkben áll, és a mi szerény tehetségünkön túl. De az inség, a nyomor nagysága mellett a mi erőnk elenyészlőben csekély annak az enyhítésére.

Kérve kérünk tehát minden nemesszívű emberbarátot, hogy bármily kis adakozásával és e város nehezen sujtott károsultjait segíyezni kegyeskedjék.

Mint már említém a gyűjtés nálunk már megindult és bizvást hisz-szük, hogy a tek. szerkesztőség a

magá hatáskörében is készséggel elvállalja a gyűjtés eszközését.

Nem kételkedünk egy percre sem, hogy az illetékes hatóság a maga részéről minden lehető el fog követni, hogy tőle telhetőleg szintén hozzájáruljon a károsultak segélyezéséhez, sőt mint biztos értesülést nyertem ez irányban már eddig is megtették a szükséges és eredmény-nyel biztató lépések.

Mád, 1902. szeptember 1.

Wetterschneider Miksa.

A veszedelemről szóló részletes tudósításunk a következőkben számol be:

szept. 3

A Tokaj-Hegyalja ezen elsőrangú de a sors csapásaitól annyira látogatott városát augusztus hó 31-én újból nagy csapás sújtotta.

Délben a főutca felső végén Friedmann Mátyás háza kigyulladt, a tüzet azonban alig pár perc alatt sikerült eloltani.

Délután 1 óra tájban, eddig ismeretlen okból, Keresztény István háza gyulladt s a tűz erős nyugoti szél által kergetve, alig 45 perc alatt 72 lakóházat, közel 100 melléképületet hamvasztott el. Mentésről, oltásról szó sem lehetett. A nép otthagya mindenét, pusztá életét megmentendő, a közel szőlőhegyekre menekült, csak három óra tájban lehetett a tűz közelébe jutni.

Amikor is a mentési munkálat kezdetét vette, talpra állott az egész város, s főleg az alvég közönsége tett ki magáért, járművein nagy tömegben szállítva a vizet a különben is vízszegény felvégre.

Három óra tájban rémes kiáltás hangzott végig az utcákon: *ég az alvég! S tényleg égett.*

A Lukács Györgyné háza több mint egy kilométer távolságra s az égő városrésztől szélelles irányban kigyulladt s alig 15—20 perc alatt 36 lakóház, s mintegy 40 melléképület lett a lángok áldozatává, s csak akkor ért véget, midőn utjában mindent leperzselve a temetőig ért, itt is leperzselvén a temető száraz gyepét, s elégetvén a sirokon a koszorukat.

Az előjáróság táviratilag hívta fel a szomszéd városokat segélynyújtásra, s valóban mesés gyorsasággal érkezett meg Bárczy Gusztáv szolgabíró a szerencsi városi és gyári tűzoltósággal, s a tállyai tűzoltóság Szabó Lajos útbiztos vezetése alatt, s derekasan hozzá-láltak megmenteni azt, amit még lehetett.

A mentési munkálatot nagyban nehezítette a vízhiány. A közel három havi nagy szárazság miatt, a különben is kevés viz csakhamar elfogyott, s 7 óra tájban egyetlen egy kútbán sem volt víz. Kimerült a bő vízeről ismeretes városkutja is, melynek fenekét ezt megelőzőleg még nem látta senki.

A tűz kizárólag a szegény néposztály lakta részeket sujtotta. A leégett 102 ház közül alig 15 van amely be nem égett volna. Odaégett minden élelmiszer, takarmány, s így elpusztította a szegény s földhöz ragadt zsel-lér, s fuvaros népnek a télre beszerzett eleségét s vonó állatainak élelmét.

A kár meghaladja a 200,000 koronát. A napi kenyéretől megfosztott nép pillanatnyi felségelésére több lelkes polgár már a veszély estjén gyűjtést rendezett, a nyomor elhárítása végett azonban egy nagyobb segély-akció indítása elkerülhetetlen.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(**Közgyűlés a városnál.** Sátoraljuhely r. t. város képviselőtestülete szombaton délután fél 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

(**A vármegye állandó választmánya Hadik Béla gróf főispán elnökle** mellett Sátoraljuhelyben e hó 11-én, d. e. 9 órakor ülésezik. Az ülés tárgya: a vármegyének közigaz-

gatási, árva- és gyámhatósági 1902. évi költségeloirányzata.

(**Körlevél.** A nyugdíjazás következtében megüresedett sztropkai járási főszbirói állás elnyeréséért Malonyay Tamás, a helyettesítő agilis főszolgabíró Sztropkón, a következő körlevéllel kereste fel a vármegye választó közönségét: *Mélyen tisztelt Bizottsági Tag Úr! Bárczy Benedek sztropkai főszolgabíró nyugdíjaztatása folytán a sztropkai főszolgabírói állás megüresedett. Miután pedig ezen állást elnyerni óhajtom, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok a Mélyen tisztelt Bizottsági Tag urhoz, hogy engem, ki ezen állást már egy fél éve, mint helyettes betöltöttem: becses szavazatával támogatni kegyeskedjék. Ezek után tiszteletem kifejezése mellett maradok Sztropkón, 1902. évi szept. 3-án.*

(**Hegyközség alakulás Sáros-patakon.** Tudósítónk írja: Kedden délelőtt Sáros-patakon a képviselőtestület közgyűlésén a Korgó, Tehéntánc, Alsó-Megyér, Felső-Algát hegységekre nézve a hegyközség megalakult. Elnöklő Gortvay Aladár szolgabíró ezt a piénum előtt megalakítottnak nyilvánította.

(**A sztropkói főszolgabírói állásra pályázik ifj. Bajusz József** árvaszéki jegyző, a vármegyénél hét esztendő óta törekvően működő tisztviselő, aki újból a következő körlevelet bocsájította ki támogatása érdekében:

Bárczy Benedek volt sztropkói főszolgabíró nyugdíjaztatván, mint-hogy ezen állás e hóban megtartandó közgyűlésen betöltetik, felkérem újból Zemplénum vármegye bizottságának tisztelt tagjait, kik érdemesnek tartanak ezen állás elnyerésére, hogy megválasztásomat becses szavazatukkal elősegíteni sziveskedjenek. Tisztelettel Sátoraljuhely 1902. szept. 3-án. Ifj. Bajusz József tb. árvaszéki ülnök.

(**A törvényhatósági utadók befolyása** a múlt hónapban igen kedvezőtlen volt, mert 11,368 K. 33 f.-el kevesebb az ez évi 8,811 K. 58 f. befejezés a múlt év aug. havi befizetésénél.

(**Pótlóvak vásárlása.** A m. kir. kassai 5. honvéd-huszárezred pótlóvázó bizottsága Páczin községben e hó 21-én (huszonegyedikén) reggeli 8 órakor, készpénzfizetés mellett pótlóvakat fog vásárolni.

(**Bencsik Béla tb. szolgabíró K.-Helmecsről** ez évi augusztus hó 27-én a következő körlevéllel kereste fel a vármegye bizottsági tagjait: A szinai főszolgabírói, esetleg más állás betöltésével üresedésbe jövő szolgabírói állásra magamat megválasztatni óhajtván — tisztelettel kérem, hogy megválasztásomat szavazata és becses támogatása által előmozdítani méltóztassék.

HIREK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Diviacsky Rezsőt, gyergyó-ditrói polgári iskolai rendes tanítót a sárospataki állami tanítóképző-intézetbe segédtanárrá kinevezte.

— **Esküvő.** Egry Béla helybeli róm. kat. elemi iskolai tanító augusztus hó 26-án esküdtött örök hűséget Zombán, Tolnamegyében Keller Annuskának, Keller Sebestyén uradalmi állatorvos leányának.

— **Három új magyar név.** Rosenberg Bernáth dr., Viktor, István és Ernő fiai nevét belügyminiszteri engedélylyel Roboz-ra magyarosította.

— **Halálozás.** Ószinte részvétellel vettük a következő gyászjelentést, amely egy derék öreg hazafias pap haláláról értesít: A tokaji esperesi kerület papsága és a nagyszámú rokonság fájdalomtelt szívvvel tudatják főtisztelendő Gedeon János esperes, tarezali plébános, aranyimés áldozárnak a haldoklók szentségének átjatos felvétele után 1902. szeptember 2-án

élete 75. áldozópapságának 51. évében történt gyászos elhunytát. Az elhunytak hült tetemei e hó 4-én d. u. 3 órakor fogtak ünnepélyesen beszenteltetni és a tarczali sarkertben örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szent mise pedig szeptember 5-én d. e. 9 órakor az élők és holtak Urának bemutatni. Requiem aeternam dona ei Domine!

— **Komlóssy Emma közreműködése.** A szeptember hatodikára hirdett érdekes szép hangverseny, amelyen Werner Sárka cimbalomművész nő bemutatja technikai haladását, Komlóssy Emma operett-művész nő értesítése folytán — mint a rendezőség velünk tudatja — e hó 9-ikére, kedd estére halasztott el. Ezt a halasztást a rendezőség a következő értesítéssel közli:

Értesítés. Komlóssy Emma operett-primadonna művész nő előre nem látott okok miatt Werner Sárka cimbalom-hangversenyén való közreműködését e hó 6-ikáról 9-ére halasztotta — és ezért a hangverseny, a művész nő közreműködésével, három nappal később, vagyis **kedden, szeptember hó kilencedikén** tartatik meg a városi színházban, miről a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíti Sátoraljauhely, 1902. szept. 4. a rendezőség. — Jegyek 9-én esti 6 óráig Lóvy Adolf könyvkereskedésében válthatók, — esti 6 órától pedig a színházi pénztárnál. — A hangverseny kezdete pontban este 8 órakor.

A véglegesen megállapított nagyszerű műsor a következő:

I. rész: 1. a) Mendelssohn: Nászinduló a „Szentiván-éji álom“ operából; b) Bellini: Részlet az „Alvajáró“ operából: Werner Sárka. — 2. a) Részlet az „Istennő“ operette-ből; b) „Carmen“ operából: Komlóssy Emma. — 3. Szavaltat Petőfi „Salgó“-jából: Farkas Dezső. — 4. a) Greniső belépője: a „Kornevillei Harangok“ c. operette-ből; b) Maximin atya áldása: a „Baba“ c. operette-ből: Friss Heiman. — 5. a) Erdélyi: Magyar Ábránd; b) Halász M.: Magyar népdalok: Werner Sárka. — Tíz perc szünet. — II-ik rész: 6. a) Erkel—Kun L.: Egyveleg „Bánk-Bánk“ operából; b) Allaga: Concert-etude piccato grisado verők nélkül pengetve: Werner Sárka. — 7. Magyar népdalok: Komlóssy Emma. — 8. Gordonka-szólo: Olchváry Ernő. — 9. a) Ária: „Azra“ operából; b) „Rip belépője“: „Rip van Winkle“ operette-ből: Friss Heiman. — 10. Magyar népdalok: Werner Sárka. — 11. Táncevigalom.

— A cékei vadászterületet e hó 3-án az ujhelyvidéki vadásztársulatnak, mint legtöbbet ígérőnek adták bérbe. A bér tartama hat év.

— A sárospataki Bodrog fa-híd — mint tudósítónk táviratozza — tegnap a vármegyei hatóság és bíróság közbenjöttével a Sárospataki Közbirtokosság tulajdonából Sárospatak város tulajdonába ment át. Ezt a rég várt örömdetes aktust 10 mozsár üdv lövés hirdette. Most azután hozzákészülhetnek teljes akcióval a vashíd építéséhez.

— **Részeg ember dolga.** Papp Sándor kiscigéresi földmives csikót adott el az országos vásáron. A csikó árát, 112 koronát egy zsinegen hordott vászonzacskóba tette és hogy az ősi szokáson csorba ne essék, betért egy kis áldomás-ivásra a közeli koresmába. A 62 éves öreg néhány pohár bortól annyira leittasodott, hogy a lábai is megtagadták a szolgálatot. Betért a koresma-helyiség szomszédos szobájába s ott lehajtottá fejét nyugovóra. Mire beesteledett, a koresmáros tul akart adni kellemetlen vendégén; felköltötte és távozásra szólította az öreg atyafit, akinek mikor álmából fölébredt, első dolga volt pénze után

nézni. A zacskó meg volt, de a pénz hiányzott belőle. A szegény öreg följelentette a koresmáros, akinél pénze elveszett.

— **Az önkéntes tűzoltó-egyesület** augusztus hó 7-én vasárnap délután fél 3 órakor közgyűlés tart az őrta nyán. A gyűlés tárgya a Kossuth Lajos születése századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepen való részvétel megbeszélése lesz.

— **Tolvajná a kórházban.** Poty-pinka Erzsébet, akinek neve régóta ott diszlik a rendőrkapitányi hivatal fekete könyvében, ismét hallatt magáról. Legutóbb olyan betegségbe esett, amely miatt a kórházba került. Nehány napra meg tudott barátkozni a helyzettel, tegnapelőtt azonban megunt a kórházban való üdülést és egy alkalmas pillanatban hátat fordított a beteg szobának. Szökése alkalmával egy kis utraválóról is gondoskodott, nehogy zavarba essék, ha kikerül a kórház szobáinak fojtó levegőjéből a szabadba. Egyik társnőjének féltve őrzött készpénzét mind magához vette s azzal ugy elillant, hogy most nem tudják megtalálni. A rendőrkapitányság a nevezetes hölgyet országosan körözteti.

— **Rendőri hírek.** Lopás. Majoros Mihály mészárossegédet, mialatt lakásáról távol volt, ismeretlen tettes meglopta 30 korona értékű óráját és láncát vitte el a tolvaj. — **Eltűnt arany óra.** Grünberger Mór helybeli órás és ékszerész üzletéből a hozzá javítás végett beadott 100 korona értékű kettős fedelű arany órát valaki a falról le akasztotta és elvitte. A tettest a károsult nem ösmeri. — **Tolvaj segédek.** Neuman Adolf helybeli ruhakereskedő boltjából két segédje egy vég posztót lopott. Az egyiket éppen akkor érte tetten a rendőrség, amikor a lopott posztót a másik társához vitte elrejtetni.

— **A rendőrkapitány havi jelentéséből.** A rendőrkapitány augusztus haváról a következő jelentéssel számolt be: Augusztus hó 20-áról 21-ére menő éjjel a róm. kat. templom közelében Süveges János tokaji származású kőműves segéd fegyvergyakorlatot teljesítő honvéd, minden komolyabb ok nélkül oldalfegyverével leszúrta Illés András bolji származású itten szolgálatban volt kocsist, minek következtében ez nyomban a helyszínen meghalt. A tettest a rendőrség tartóztatván, a m. kir. honvédelmi parancsnokságának átadta. — Augusztus 30-án a déli órákban ifj. Czípó Mihály 30 éves kőműves segéd, Bukovics József itteni lakos kőműves vállalkozót, miért ez őt, mert bérét követelte, állítólag megverte, zsebkésével melbe szurta, aminek következtén tüdeje is megsérült. Orvosi vélemény szerint a sérülés súlyos, sőt életveszélyessé válhatik. A nyomozati eljárás során, előzetesen tartóztatott vádlott, a kir. ügyészségnek átadott. Ezen az ember élete ellen irányuló két nevezetesebb büntetlen kívül nagyobb bünesetek akár az ember személye, akár vagyona ellen irányult volna, nem történt. — Lopás büntette 6, lopás vétsége 5 esetben történt. — Kihágási ügy elintéztetett 57. — A mult hónapban nagyobb szabású tüzeset történt 10-én délután Klein Armin Deák-utcai pékműhelye fölött a kémény közelében, ki nem puhatolható okból támadt a tűz, amely a nagy szárazságban gyorsan terjedt, úgy hogy csakhamar leégett. Ember Ernőné 800. számú háza egészen és Fehér Dezsőné Jókai- és Deák-utcaakra szolgáló 799. számú házában egyik fele. A bevallott kár 20.000 korona, amiből biztosítva volt 10.000 korona. — Amerikába kivándorolt 12 egyén, kőbor cigányok nem garázdálkodtak. — Mint közbiztonságra veszedelmes egyén eltoloncoltatott, és kiittasított 17. — Végül megemlíti a jelentés, hogy az elmúlt hónapban nagyszámú katonai átvonulások és beszérlások voltak városunkban. Igy 21-én a cs. és kir. 66. gyalogezred, 25-én a 12. honvédelmi gyalogezred és

26-án a 11. honvédelmi gyalogezred, összesen körülbelül 4500 ember, továbbá a 10-ik honvédelmi gyalogezred 3. zászlóaljának 200 póttartalékosa 8 napon át. A rendőrbiztos és rendőrség a beszállásolás nehéz és fáradságos munkáját kellő igyekezettel teljesítette, úgy hogy panaszok vagy észrevételek sem a katonaság, sem a közönség részéről nem tettek. — Az idegenforgalom is szokatlanul élénk volt, a lefolyt hónapban és pedig, 16, 17 és 18-án, amikor a vasuti gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör zászlószentelési ünnepe alkalmából 5—600 körüli vasuti, gyári alkalmazott és munkás időzött városunkban. — Egyéb-ként a hivatali ügymenet és rendőrségi szolgálat rendes folyamatban volt.

— **Egy-két izr. gimnáziumi tanuló** teljes ellátást kaphat egy intelligens izr. családnál. Alapos correspondenti és lelkiismeretes felügyelet. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Csemegeszőlő csomagolva,** bármily nagy mennyiségben megvételik. Ugyiszintén a téli szőlők is. Vidékiek levelben és helybeliek személyesen is bejelenthetik ebbeli ajánlataikat a mennyiség és minőség megjelölésével **Burger Adolfnál** (Sátoraljauhely Wekerle-tér 671. az emeleten.) Az eddig és ezután következő bejelentésekre e hó 10-től 15-ig küld végleges választ.

IRODALOM.

Vonaton.

Szemére ült az álom... Szenderegve
Kinyitja kissé rózsás ajakát,
Amíg előttünk semmiségre hullnak
Bizalmas, édes, kised pátriák...

Vajjon ki tudja: messze van hazája?
És mi cél üzi messze tájakon,
Tán kedvtelés, vagy pillanat szeszélye,
Avagy lesújtó bánat, fájdalom...?

De nem! hisz szava vidám és csapongó
Mosoly honolt ő s anyja ajakán,
Hiszen örömmel várják érkezésök
Bizalmas, enyhe, bájós kis tanyán...

Egy állomáson azután leszállnak,
Egy tekintetet vetnek még reám,
Szomorúan nézek a lány szemébe
És szomorúan néz reám a leány...

Németh Pál.

A „Vasárnapi Ujság“ aug. 31-iki száma 37 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Pozsony és a mezőgazdasági kiállítás“ (a kiállítás védnökének, diszelnökeinek és igazgató-ságának arcképeivel és képekkel a kiállításról). — „Trencsén-Tepliczen.“ Kölremény Bodnár Istvántól. — Regénytár: „Varga Imre.“ Regény. Irta Vértesi Arnold (Goró L. rajzaival). — „Piscsevics orosz tábornok vándorlászai és kalandjai.“ Saját elbeszélése. A szláv eredeti után. Közli Huszár Imre (képekkel). — „Margit Zsófia főhercegnő, württembergi hercegné halála“ (arcképekkel). — „Aszfal.“ Elbeszélés. Angolból (képekkel). — „Utazásom Pretoriába.“ Báró Luszénszky Félix-től. — „Hajótörések a kikötőben.“ — „Lauka Gusztáv“ (arcképekkel). — „Részletek a pozsonyi mezőgazdasági kiállításból.“ Hegedüs András-tól (képekkel). — „Aratási ünnep a karádi uradalomban“ (képekkel). — Boer tábornokok Angliában (képekkel). — „Baptisza keresztelés Budapestén“ (képekkel). — „Elvesztett titok.“ Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedrre négy korona. „Politikai Ujdonságok“ kal és „Világkrónika“ val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

* Az országos vásárnak, melyről mult számunkban már megemlékeztünk, a következő forgalma volt: felhajtottak szarvasmarhát 1927 darabot, eladtak 640 darabot, — 16 felhajtott 646 drb., eladatott 152 drb., — juh felhajtott 302 drb., eladatott 59 drb. Összesen felhajtottak 2875 darabot és eladtak belőle 871 darabot. Sertésvásár a sertésvész következtében fennálló zárlat miatt nem volt.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Árlejtés élelmiszerek biztosítása iránt. A kassai m. kir. III. honvédelmi parancsnokság, a kerületéhez tartozó állomásokon elhelyezett honvédelmi csapatok egy évi élelmi szükségletének biztosítása iránt árlejtést tart, még pedig: Eperjes, Igló és Nyiregyháza állomására nézve Kassán ez évi október hó 8-án, — Miskolcz, Eger és Sátoraljauhely állomásaira Miskolczon, okt. hó 10-én, — Munkács és Ungvár állomásaira Munkácsen október hó 6-án és végül: Szatmár, M.-Sziget és Nagy-Károly állomásaira Szatmáron október hó 14-én. A részletes tervezet és ajánlati minta a fentnevezett állomások bármelyikén, a kerületi tisztii irodákban megtekinthetők.

NYILT TÉR.*)

Nyilatkozat.

A „Zemplén“ ez évi 89-ik számában „A szódás turpissága“ címen reám vonatkozólag megjelent közleményre, erkölcsi reputációm megvédendő — kénytelen vagyok reflektálni.

Addig mig ez a körülmény a Szerencsen megjelenő „Tokaj-Hegyaljában“ látott napvilágot, feleslegesnek tartottam az ellen a nyilvánosság előtt védelmezni, mert Szerencsen, hol engem mindenki csak mint becsületes embert ismer, nagyon jól tudják mi értéke van egy oly támadásnak, mely egy ily férclapban lát napvilágot.

Most azonban, hogy a „Zemplén“ e közleményt a „Tokaj-Hegyaljától“, bizonyára jóhiszeműleg átvette, kénytelen vagyok az ügygyel én is a nyilvánosság előtt foglalkozni.

Hogy mennyire alaptalan rágalom e körülmény, arról bárki meggyőződhet a mezőőr ellen súlyos testi sértés büntette miatt folyamatban levő bűnügy irataiból.

Tudja ezt Simon József maga is, de hát mi neki egy „zsidó“ becsülete?

Pedig kettőnk között van egy kis különbség. Én szegény zsidó létemre becsületes tudatában mindenkor emelt fővel jelenthetik meg az emberek között, de hogy ugyanazt megteheti-e Simon József is, emlékezzék vissza az egykori sárospataki viselt dolgaira és azoknak reá nézve szomorú utókövetkezményeire és feleljen e kérdésre ő maga.

Régi igaz közmondás az: „Az kiabál, akinek a háza ég!“

Én pedig a kiabáló urat végre tisztességre tanítandó, ellene rágalmazás miatt a büntető bíróságuál a feljelentést megtettem.

Szerencs, 1902. szeptember 1-én.

Fogel Bernáth.

*) E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

M. F.-né. Helyszüke miatt a jövő Keddén kerül sorra. Igen szépen sikerült a dolog. Diák. Ottan csak október havában. Nem közölhető: A hazug... (Költe-mény) A kis Tantalus (Humoreszk)

Kiadó tulajdonos: **Éhlert Gyula.**

H I R D E T É S E K

A. 1354/1902. szám.

Hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister 1902. évi márczius hó 20-án kelt 10,585. és augusztus 13-án kelt 35,377. sz. rendeleteivel a nagy-csebbi r.kath. templomon és paplakon teljesítendő helyreállítási munkákat a hitközség által természetben kiszolgáltatandó esetleg 450 korona készpénzért megváltható 334 kézi és 34 írás napszámon felül 5171 kor. 20 fill. költségösszeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az 1902. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára a kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival

inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1902. évi augusztus hó 31-én.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezsó s. k.,
kir. főmérnök.

Eladó parlag

a kis-toronyai határban a „Fischer“ dűlőben, beültetett uri szőlők közt a legszebb helyen egy szőlőtelepítésre felelő alkalmas 2168 ööl terjedelmű.

Ladmócz, 1902. szept. 4.

Haraszthy Vincze, körjegyző.

H I R D E T É S E K

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

(főfér 9. szám.)

Épületek, ingóságok, termények

tűz- és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.